

Bibliografia

MAPES TOPOGRÀFICS MODERNS DE CATALUNYA per *Enric Ribas i Virgili*. Vuit gràfics de Camil Puig i un pel Servei Geogràfic de Catalunya. Club Excursionista de Gràcia. Secció d'Estudis. Barcelona 1930.

Entre les trescentes entitats excursionistes que hi ha establertes en terra catalana, sobressurt per la seva seriosa orientació el Grup Excursionista de Gràcia. Ens ofereix adés, mostres del seu arxiu amb l'exposició gràfica de folk-lore i, després, una d'informació foto-geogràfica i, ara, acaba d'excel·lir amb una interessantíssima exposició de mapes topogràfics moderns de la terra catalana. Aquesta exposició ve a ésser un complement de la valuosa manifestació de cartografia de Catalunya que l'any 1919 va realitzar el Centre Excursionista.

L'exposició dels excursionistes graciencs situa, costat per costat, mètodes de representació cartogràfica ben diversos i només que fos per aquest fet, ha d'esdevenir utilíssima. Hom pot comparar com és diferent la manera emprada pels espanyols de l'usada pels francesos i judicar sobre les avantatges i encerts d'una i altra. Catalunya, sense un estat autòcton, restaria sense cartografia moderna pròpia, a no ésser el bonic mapa a 1/100000 iniciat pel Servei Geogràfic de la dissolta Mancomunitat. Amb tot, el veïnatge de la nostra terra amb França, ha estat una evident fortuna, puix que alguns dels excel·lents mapes oficials francesos comprenen la nostra regió, i ens ofereixen una excel·lent referència per judicar els treballs publicats sobre Catalunya per les institucions geogràfiques espanyoles.

A malgrat de tractar-se únicament de mapes de Catalunya, esdevé tan alligonadora la meritíssima exposició del Centre Excursionista de Gràcia, que hom no pot per menys que lamentar com alguna altra institució de possibilitats majors, no s'arrisca a organitzar una exposició cartogràfica general, on es poguessin enfrontar les realitzacions obtingudes en tots els països. Hi ha un marge de possibilitats, tan extraordinari en el que fa referència a representacions cartogràfiques i s'ha arribat per part d'Alemanya, Itàlia i Estats Units a un extrem tal de claredat i precisió, que la idea d'una manifestació cartogràfica internacional fa forjar les més falagueres esperances i hauria d'esdevenir altament eficaç pels excursionistes catalans.

De l'exposició de l'any 1919 en va restar un utilíssim catàleg redactat pel Dr. M. Faura i Sanç amb la col·laboració del Dr. Jaume Marcet i En Josep Franch, i de l'actual exposició dels graciencs en farà perdurar el record i la utilitat, el catàleg que signa Enric Ribas. De la comparació de les dues tau-

les de mapes de terra catalana, es destaca, des de bell antuvi, un curiós avenç en l'apreciació del material. Enric Ribas dotat d'un excellent esperit crític no s'acontenta amb enumerar els mapes sinó que en fa una sòbria descripció ponderada i justa. Indica les característiques de cada carta i assenyala mitjançant croquis l'estat de fulles aparegudes. Informació directa, de primera mà, feta a la vista de cada mapa.

Conegut el viu sentit de responsabilitat del seu autor, ens atrevim a assegurar que la taula que presenta Enric Ribas, és completa. Això li ha de donar un dels mèrits més alts. L'autor divideix el seu treball catalogant primer els mapes generals i cartes d'escala superior a 1/500.000. Segueixen les cartes i plànols de les costes i un apèndix on s'indiquen per separat, els mapes diversos i d'escales inferiors a 1/500.000, els mapes dels Pireneus centrals, els mapes amb toponímia correcta i els mapes científics. Un encert a remarcar és el d'apreciar la terra catalana, no per mitjà de les arbitràries limitacions administrati-

J. I.